

مرکز آموزشی درمانی سینا رضایی آشتیانی

واحد آموزش دفتر پرستاری

۳۰ تیر ۱۴۳۰

زردی نوزادی چیست ؟

چنانچه میزان زردی خیلی بالا باشد و نوردرمانی نتواند در مدت معین زردی را کاهش دهد، تعویض خون نوزاد روشی مناسب در درمان این بیماری محسوب می شود.

در مواردی که نوزاد به زردی مبتلا است مادران باید بدانند :

قطع شیردهی به هیچ وجه توصیه نمی شود (مگر به صلاح دید پزشک معالج) استفاده از لاپه های مهتابی خانگی کمکی به درمان نمی کند و تنها سبب تاخیر در درمان صحیح می شود.

باید از مصرف موادی مثل آب قند ، ترنجبین و شیر خشت خودداری شود ، زیرا این مواد تاثیر چندانی در درمان زردی ندارند و ممکن است به دلیل داشتن ناخالصی مشکلاتی در نوزاد ایجاد نمایند و سبب تاخیر در درمان شود.

لازم به ذکر است :

زردی نوزادی می تواند خطرناک باشد ولی می توانید با مراجعه و درمان به موقع از عوارض جدی و غیر قابل برگشت آن جلوگیری کنید. عدم مراجعه به موقع و سهل انگاری در شروع درمان می تواند عوارض جدی و خطرناکی برای نوزاد ایجاد کند که قابل برگشت نیست.

عوارض عدم درمان به موقع زردی نوزادی :

در مواردی که زردی شدید بوده و به موقع جهت درمان مراجعه نشود ، ممکن است عوارض زیر ایجاد گردد:

بیلی روبین (ماده ای که سبب زرد شدن پوست نوزاد شده) در مغز رسوب کرده و ضایعه ی عصبی به نام کرنیکتروس ایجاد می شود. در این حالت نوزاد ابتدا خواب آلود و تحریک پذیر شده ، به تدریج شیر نخورده و در نهایت با برآمده شدن ملاج ، تشنج و فلج اندامها بیماری کامل می شود.

بعضی نوزادان در این مرحله فوت می کنند و آنها که زنده می مانند تا آخر عمر مشکلات فلج مغزی ، عقب ماندگی ذهنی و کری را با خود خواهند داشت .

روشهای درمانی بیماری زردی :

نوردرمانی (فتوتراپی) یا استفاده از لاپه های فلورسنت مخصوص : این روش شیوه ای موثر در کاهش زردی نوزاد است.

مادر گرمی قدم نورسیده مبارک. حال که پس از تحمل دوران بارداری و زایمان نوزاد عزیزت را در آغوش گرفته ای، بهتراست با یکی از بیماریهای شایع در هفته اول تولد نوزاد بیشتر آشنا شوی. تقریباً ۶۰٪ نوزادان رسیده و ۸۰٪ نوزادان نارس پس از تولد دچار درجاتی از زردی می شوند. این زردی معمولاً در سفیدی چشم و پوست نوزاد قابل مشاهده است.

علت بروز زردی کدام است؟

در اثر تخریب طبیعی گلبولهای قرمز خون، ماده ای زردرنگ مایل به سبز به نام بیلی روبین در خون ایجاد می شود. این ماده بطور طبیعی به وسیله کبد از خون برداشته می شود. از آنجا که کبد نوزاد رسیدگی کامل را ندارد، در هفته ی اول تولد معمولاً این ماده در خون زیاد شده و سبب ایجاد زردی نوزاد می گردد.

چه عواملی می توانند سبب بروز زردی در نوزاد شوند:

کوتاه بودن عمر گلبولهای قرمزخون، زیادبودن تعداد گلبولها و نوع گلبول قرمز نوزاد که بیشتر از نوع جنینی است.

- ♦ نارسی طبیعی کبد نوزاد
- ♦ وجود عفونت در نوزاد
- ♦ کم کاری تیروئید در نوزاد
- ♦ تاخیر در دفع مدفوع نوزاد.
- ♦ تغذیه ناکافی باشیر مادر
- ♦ ناسازگاری بین گروه خونی و یا RH مادر و نوزاد
- ♦ مصرف بعضی داروها توسط مادر

نکات مورد توجه مادران:

برای تشخیص درست و به موقع زردی، بهتر است نوزاد لباس سفید بپوشانید و رنگ پوست وی را در اتاق نور کافی و ترجیحاً نور روز و از پشت پنجره بررسی نمایید. دقت کنید که زرد شدن پوست از سرو گردن شروع شده و بتدریج به تمام بدن گسترش پیدا می کند. بنابراین در صورتی که زردی در کف پا نیز دیده شود، نشان دهنده میزان بالای زردی است. لازم است از کافی بودن شیر خود برای تغذیه نوزاد اطمینان حاصل کنید. برای این کار خوب است به نکات زیر توجه داشته باشید: در صورت کفایت شیر، نوزاد در ۲۴ ساعت ۶-۴ بار پوشک خود را خیس

می کند و حداقل ۳-۴ بار مدفوع می نماید. رنگ مدفوع نوزاد تا روز چهارم تولد باید رو به زردی برود. چنانچه رنگ مدفوع سبز یا سیاه باقی بماند، نشانه ی کم خوردن شیر است.

تخمین میزان و شدت زردی نوزاد با چشم و بدون انجام آزمایش، بخصوص در نوزادانی که رنگ پوست تیره ای دارند، مشکل است و ممکن است منجر به اشتباه شود. بنابراین توصیه می شود نوزادانی که از بیمارستان مرخص شده اند، براساس جدول زمانی تعیین شده توسط پزشک ویزیت و از نظر وجود زردی معاینه شوند.

علت شیوع زردی در نوزادان نارس چیست؟

این نوزادان بیشتر در معرض ابتلا به عفونت هستند.

عمر گلبول قرمز در این نوزادان کمتر است و در نتیجه بیلی روبین بیشتری در این نوزادان تولید می شوند.

کبد نوزادان نارس نسبت به سایر نوزادان، کارایی کمتری دارد.